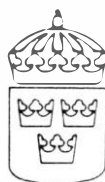

Motion till riksdagen

1989/90:N2

av Per-Ola Eriksson m. fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:25 med
förslag om tilläggsbudget I till statsbudgeten
för budgetåret 1989/90

Mot.
1989/90
N2-7

I prop. 1989/90:25 med förslag om tilläggsbudget för innevarande budgetår tas bl. a. vissa frågor upp som rör miljö- och energidepartementets ansvarsområde.

Statens kärnbränslenämnd

I propositionen föreslås bl. a. att kärnbränslenämnden skall få ta i anspråk 1,5 milj. kr. av de avgiftsmedel som tas ut med 0,2 öre/kWh för den el som produceras med kärnkraftsreaktorer. Från medlen skall bl. a. projektet "opinionsbildning i kärnkraftens avfallsfråga" finansieras. Tidigare har godkänts att 3,8 milj. kr. får användas för denna opinionsbildande verksamhet.

Vi vill från centerpartiets sida understryka att vi upplever att informationen om kärnkraftens avfallsfrågor från kärnbränslenämndens sida har varit seriös och pekat på de problem som finns. Vi anser dock att det kan finnas skäl att bredda dessa informationsinsatser och ge organisationer med andra utgångspunkter och med små ekonomiska resurser bättre förutsättningar att delta i opinionsbildningen kring kärnkraftens avfallsfrågor.

Enligt vår mening bör därför Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen få 200 000 kr. för stöd till information kring kärnkraftens frågor. Även dessa medel bör kunna tas från de avgifter som tas ut med 0,2 öre/kWh av el producerad i kärnkraftverk. Någon belastning av statsbudgeten uppkommer därför inte.

Enligt vår mening kan ett sådant stöd till Folkkampanjen på ett fruktbart sätt komplettera de informationsinsatser som kärnbränslenämnden genomför. Det bör kunna ge en mer allsidig och klarare information kring kärnkraftsavfallsfrågorna, framför allt beträffande kopplingen mellan civil och militär användning av kärnkraft och den roll avfallet kan ha i dessa hänseenden.

Statens vattenfallsverks förvärv av aktier i Vilhelmina Värmeverk AB

I propositionen föreslås att riksdagen skall bemyndiga regeringen att godkänna att Vattenfall får förvärva aktier i Vilhelmina Värmeverk AB för sammanlagt 7 milj. kr.

Föredraganden anger att förvärvet skall leda till att underlaget för utbyggnad av kraftvärmeanläggningar förbättras. Vidare förutsätts att möjligheterna till en effektiv energiförsörjning i Vilhelmina förbättras.

En viktig del i förnyelsen av energisystemet är en utbyggd kraftvärmeproduktion. Den kommer vid sidan av vattenkraften att vara basen i det framtida elproducerande systemet. Det är därför väsentligt att de möjligheter till en utbyggd kraftvärmeproduktion som finns tas till vara.

Samtidigt är det väsentligt att omställningen av energisystemet sker på ett sådant sätt att Vattenfall inte blir en alltför dominerande aktör både på el- och värmemarknaden. Det är nödvändigt att kommunerna har ett avgörande inflytande i de bolag som etableras i samarbete med Vattenfall. I sådana fall bör kommunen alltid ha en majoritet av aktierna och möjlighet att återköpa aktierna som tecknats av Vattenfall på samma sätt som skett då staten gått in med stöd inom t. ex. skogsindustrin.

Sjävfallet är det dock väsentligt att kommuner med en ansträngd ekonomi, såsom t. ex. Vilhelmina, får möjligheter att ta till vara de möjligheter till kraftvärmeutbyggnad som finns. Kommunen har också drabbats av att prisutvecklingen på energimarknaden starkt missgynnat utnyttjande av inhemska bränslen. Om den aktuella satsningen skall komma till stånd måste därför kommunen ha en ekonomiskt stark partner. Riksdagen bör därför bemyndiga regeringen att godkänna att Vattenfall får teckna aktier för sammanlagt 7 milj. kr. under förutsättning att avtalet ger kommunen röstmajoritet och möjlighet till återköp av aktierna.

Bildande av företagsgrupp inom Vattenfalls verksamhetsområde

Vattenfall har hemställt om att få överföra konsult- och entreprenadrörelsen till bolagsform. Avsikten är att Vattenfall skall kunna bedriva sin verksamhet på dessa områden på ett mer effektivt och konkurrensneutralt sätt. I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen godkänna att Vattenfall får bilda ett aktiebolag som moderbolag i en företagsgrupp för denna rörelse. Till moderbolaget överläts aktier i bolag samt övriga tillgångar och skulder som hänför sig till Vattenfallskoncernens konsult- och entreprenadverksamhet.

Enligt vår mening kan Vattenfalls alltmer dominerande och breddade roll på energimarknaden innebära svårigheter för andra aktörer på marknaden att hävda sig. Den föreslagna företagsgruppen skulle kunna ifrågasättas ur denna synpunkt.

Beträffande vår syn på energimarknadens struktur avser vi dock att återkomma i annat sammanhang.

Samtidigt innebär dock förslaget att konsult- och entreprenadverksamheten skiljs från Vattenfalls övriga verksamhet och med en från koncernen i övrigt skild ekonomi. Detta är positivt eftersom man då klarare kan se olika verksamhetsgrenars inriktning och resultat.

Verksamheten förutsätts också lokaliseras på ett sådant sätt att den kan få positiva effekter för den regionala utvecklingen.

Mot denna bakgrund anser vi att förslaget kan accepteras.

Hemställan

Mot. 1989/90

N2

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utnyttjandet av avgiftsmedlen från kärnkraftsproduktionen som stöd till Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen för informationsinsatser kring kärnkraftens avfallsfrågor,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Vattenfalls framtida engagemang i kommunala energibolag.

Stockholm den 16 november 1989

Per-Ola Eriksson (c)

Börje Hörnlund (c)

Roland Larsson (c)

Marianne Andersson (c)

Kjell Ericsson (c)

Håkan Hansson (c)

Sven-Olof Petersson (c)

Kersti Johansson (c)

Göran Engström (c)

Gunhild Bolander (c)

Ivar Franzén (c)

Jan Hyttring (c)